Πηγή: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ Σελ.: 1,10,23 Ημερομηνία έκδοσης: 16-12-2025 www.sate.gr

Αυξημένα 8,1% τα εισοδήματα αλλά αρνητική η αποταμίευση

Με ρυθμό 5% έτρεξε η κατανάλωση το β' τρίμηνο του 2025 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ

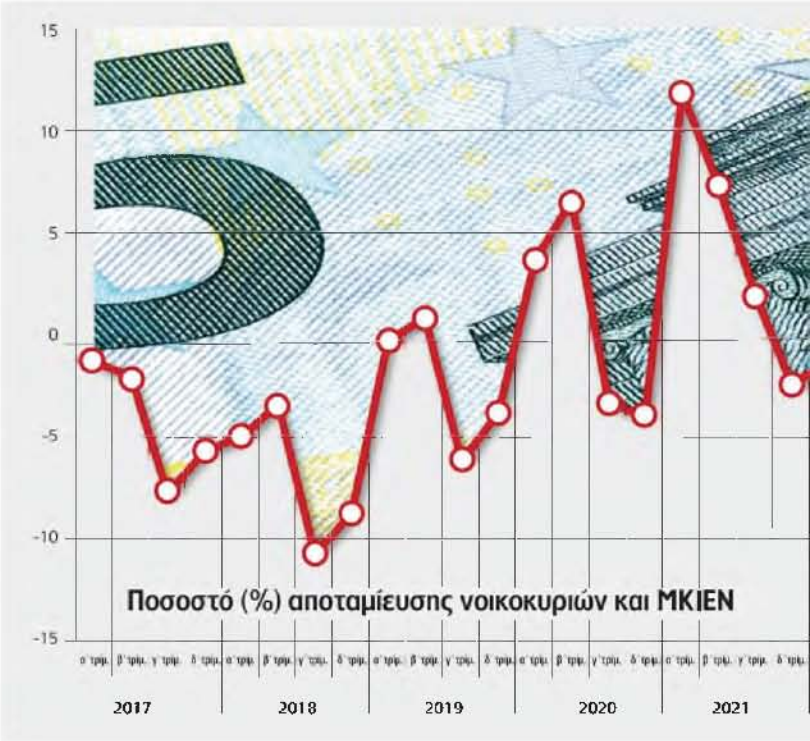

Οι ονομαστικοί μισθοί ανακτούν σταδιακά τα προ κρίσης επίπεδα, με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) να καταγράφει σημαντική αύξηση, ακόμη και της τάξεως του 8% και πάνω, στους σχετικούς δείκτες.

Του **Θάνου Τσίρου**
thtsiros@naftemporiki.gr

ΟΜΩΣ, ΑΥΤΗ η αύξηση των ονομαστικών μισθών φαίνεται ότι δεν είναι ακόμη αρκετή για να εξαλειφθεί μια ακόμη αρνητική πρωτιά της χώρας σε ευρωπαϊκό επίπεδο: το γεγονός ότι η αποταμίευση παραμένει αρνητική. Αυτό αποτυπώνεται διότι εκτός από το ονομαστικό εισόδημα, αυξάνεται ανάλογα και η κατανάλωση. Δεν είναι ο μεγαλύτερος όγκος αυτός που οδηγεί την καταναλωτική κούρσα, αλλά οι διαδοχικές αυξήσεις στις τιμές.

Τα επίσημα στοιχεία έδειξαν ότι, για ακόμη ένα τρίμηνο, η μεταβολή της κατανάλωσης ήταν μεγαλύτερη από την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος. Δημιουργήθηκε ένα έλλειμμα της τάξεως του 1,3 δισ. ευρώ, το οποίο προφανώς καλύφθηκε από τα... έτοιμα ή από δανεικά. Οι ελπίδες για την επιστροφή και της αποταμίευσης σε θετικό έδαφος μεταφέρονται πλέον για την επόμενη χρονιά. Με τη συγκράτηση του πληθωρισμού, τη μείωση των φόρων, αλλά και τις νέες ονομαστικές αυξήσεις, υπάρχουν αρκετές πιθανότητες αυτό το «κάτοπτρο» ύψους 1,3 δισ. ευρώ σε τριμηνιαία βάση να καλυφθεί. Το ερώτημα είναι αν θα διατηρηθεί ο ρυθμός αύξησης των εισοδημάτων ώστε που ανοίγει και ο δρόμος για την υπογραφή νέων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (ΣΣΕ). Πάντως, παρά τη μείωση της ανεργίας, διαιρείται το φαινόμενο των χιλιάδων κενών θέσεων εργασίας, με τα τελευταία στοιχεία να καταγράφουν τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμό κενών θέσεων των τελευταίων πολλών ετών.

«Δείκτες» και προβλήματα

Δεν απέφυγαν τα νοικοκυριά τη μείωση της αποταμίευσης για ακόμη ένα τρίμηνο, παρά τη σημαντική αύξηση του εισοδήματός τους. Η κατανάλωση... καλά κρατεί και η Ελλάδα παραμένει πολύ πίσω όσον αφορά την προσπάθεια να μπει κάτι στην άκρη.

Αυτό «χτυπά» σε μια σειρά από δείκτες και προβλήματα, με ένα από τα βασικότερα να είναι το στεγαστικό. Χωρίς αποταμίευση, τα νοικοκυριά αδυνατούν να χρηματοδοτήσουν την προκαταβολή που απαιτείται για την αγορά ακινήτων, ενώ όσο συνεχίζεται η αύξηση των τιμών και η μείωση της αποταμίευσης, τόσο περισσότερο εντείνεται το πρόβλημα.

Το μόνο παρήγορο στοιχείο είναι ότι στο β' τρίμηνο του 2025 άλλαξε η τάση των δύο προηγούμενων τριμήνων και το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα αυξήθηκε με μεγαλύτερη ταχύτητα από την καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών. Αυτό αποτυπώθηκε σε μικρότερο αρνητικό ποσοστό της αποταμίευσης και δείχνει από την άλλη ότι πρέπει πολλά να γίνουν ακόμη ώστε η Ελλάδα να γυρίσει σε θετικό έδαφος και στον συγκεκριμένο δείκτη.

Κατά το β' τρίμηνο του 2025, το διαθέσιμο εισόδημα του τομέα των νοικοκυριών και των Μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων που Εξυπηρετούν Νοικοκυριά (ΜΚΙΕΝ) αυξήθηκε κατά 8,1% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, από 38,77 δισ. ευρώ σε 41,93 δισ. ευρώ. Το ακαθάριστο πρωτογενές εισόδημα έφτασε στα 45,536 δισ. ευρώ από 41,962 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του 2024, με την ποσοστιαία μεταβολή να διαμορφώνεται στο 8,5%. Οι φόροι στο διάστημα Απριλίου - Ιουνίου 2025 ανέβηκαν ελαφρά, στα 5,191 δισ. ευρώ, από 5,072 δισ. ευρώ στο διάστημα Απριλίου - Ιουνίου 2024, ενώ οι κοινωνικές εισφορές και παροχές ενισχύθηκαν κατά 3,4%, στα 8,186 δισ. ευρώ, από 7,917 δισ. ευρώ στο β' τρίμηνο του 2024.

Η τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, κατά το β' τρίμηνο του 2025, αυξήθηκε κατά 5% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, από 41,1 δισ. ευρώ σε 43,2 δισ. ευρώ. Έτσι, το ποσοστό αποταμίευσης των νοικοκυριών και των ΜΚΙΕΝ, που ορίζεται ως η ακαθάριστη αποταμίευση προς το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα, ήταν -3,0% κατά το συγκεκριμένο διάστημα του 2025, σε σύγκριση με -6,1 % το αντίστοιχο διάστημα του 2024. Η ποσοστιαία μεταβολή της τελικής καταναλωτικής δαπάνης ήταν αυτή τη φορά μικρότερη από την αντίστοιχη του εισοδήματος, κάτι που δεν καταγράφηκε ούτε στο α' τρίμηνο του 2025 ούτε στο δ' τρίμηνο του 2024.

2,03
ΔΙΣ. ΕΥΡΩ
ήταν το έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών το β' τρίμηνο του 2025

Ωστόσο, το «ισοζύγιο» εισοδήματος - κατανάλωσης παραμένει αρνητικό: ξοδεύουμε 43,2 δισ. ευρώ και εισπράττουμε 41,93 δισ. ευρώ, άρα μας λείπουν περίπου 1,3 δισ. ευρώ, ποσό που καλύπτεται, όπως αναφέρθηκε, είτε από τα «έτοιμα» είτε με δάνεια.

Κατά το β' τρίμηνο του 2025, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου του τομέα των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών ανήλθαν στο ποσό των 5,6 δισ. ευρώ. Το ποσοστό των επενδύσεων του τομέα, που ορίζεται ως οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, ήταν 27,2% σε σύγκριση με 26,8% το β' τρίμηνο του 2024.

Ο τομέας της Γενικής Κυβέρνησης κατά το β' τρίμηνο του 2025 παρουσίασε καθαρή χορήγηση 1,99 δισ. ευρώ, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2024 που η καθαρή χορήγηση δανείων ήταν 2,55 δισ. ευρώ.

Κατά το εξεταζόμενο β' τρίμηνο του 2025 καταγράφηκε έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών 2,03 δισ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 2.95 δισ. ευρώ που είχε καταγραφεί το ίδιο διάστημα του 2024.

Οι εισαγωγές ανήλθαν στα 27,04 δισ. ευρώ έναντι 28,72 δισ. ευρώ πέρυσι και οι εξαγωγές περιορίστηκαν στα 25,01 δισ. ευρώ από 25,77 δισ. ευρώ πέρυσι. Επιπρόσθετα, κατά το ίδιο τρίμηνο φέτος καταγράφηκε έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων, τρεχουσών και κεφαλαιακών μεταβιβάσεων 0,38 δισ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 1,43 δισ. ευρώ που είχε καταγραφεί το αντίστοιχο περσινό β' τρίμηνο.

Οι κενές θέσεις εργασίας

Αυξημένος σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο -κυρίως λόγω ιουνίου-, αλλά μειωμένος συγκριτικά με το αντίστοιχο περσινό διάστημα ήταν ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας. Έφτασαν στις 45.687 στο γ' τρίμηνο από 38.834 στο β' τρίμηνο, με την ποσοστιαία αύξηση να διαμορφώνεται στο 17,6%, ενώ σε ετήσια βάση το ποσοστό ήταν αρνητικό κατά 6,4%, καθώς στο αντίστοιχο διάστημα Ιουλίου - Σεπτεμβρίου του 2024 οι κενές θέσεις είχαν μετρηθεί σε 48.813. Πρόκειται πάντως για τη δεύτερη υψηλότερη επίδοση από το 2009 και μετά.

5%
αυξήθηκε η καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυρών το β' τρίμηνο του 2025 σε ετήσια βάση.

Αυξημένα 8,1% τα εισοδήματα αλλά αρνητική η αποταμίευση

Πηγή: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ **Σελ.:** 1,10,23 **Ημερομηνία έκδοσης:** 16-12-2025 www.sate.gr

1,3 δισ. € σε τριμηνιαία βάση είναι η διαφορά διαθέσιμου εισοδήματος και κατανάλωσης

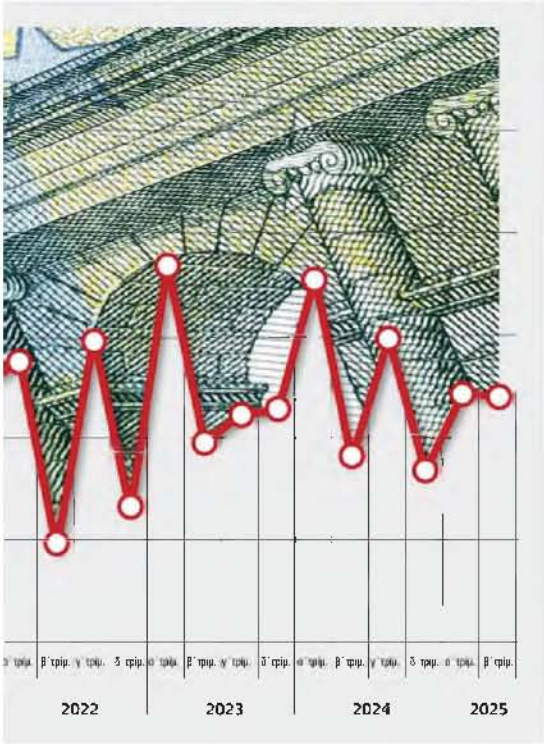

Το μισθολογικό κόστος αυξήθηκε

ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ του μακρινού 2008 ανέκαμψε στο γ' τρίμηνο της φετινής χρονιάς ο δείκτης μισθολογικού κόστους της χώρας, ακόμη και αυτός που δεν υφίσταται καμία διόρθωση, εποχική ή συνδεδεμένη με τον αριθμό των εργάσιμων ημερών. Στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2008 λάμβανε τιμή 124, αλλά η πολυετής οικονομική κρίση και το «κούρεμα» των μισθών τον έριξαν ακόμη και στις 89,6 μονάδες το 2013. Πλέον, φέτος έπιασε και το όριο των 131 μονάδων, κάτι που σημαίνει ότι, έστω σε ονομαστικό επίπεδο, οι μισθοί επιστρέφουν σιγά σιγά στα προ κρίσης επίπεδα. Για να ανακτηθεί η «κορυφή» έπρεπε να καταγραφεί αύξηση της τάξεως του 8,1% στο φετινό γ' τρίμηνο. Προσοχή όμως στη μεθοδολογία του δείκτη της ΕΛΣΤΑΤ: «Ο πληθυσμός αναφοράς είναι το σύνολο των επιχειρήσεων που απασχολούν τουλάχιστον μέσως μισθωτούς». Αν συνυπολογιστούν και οι μικρότερες επιχειρήσεις, το πιθανότερο είναι ότι το ετήσιο ποσοστό μεταβολής θα είναι μικρότερο, καθώς το μισθολογικό χάσμα ανάμεσα στους μικρούς και τους μεγαλύτερους εργοδότες της χώρας παραμένει.

- Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του γ' τριμήνου 2025, χωρίς καμία διόρθωση (εποχική ή διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργάσιμων ημερών), σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του γ' τριμήνου 2024, παρουσιάζει αύξηση 8,1% έναντι αύξησης 1,0% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του γ' τριμήνου 2024 προς το γ' τρίμηνο του 2023.
- Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του γ' τριμήνου 2025, με εποχική διόρθωση αλλά χωρίς διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργάσιμων ημερών, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του γ' τριμήνου 2024, παρουσιάζει αύξηση 7,4% έναντι αύξησης 1,8% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του γ' τριμήνου έτους 2024 προς το γ' τρίμηνο του 2023.
- Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του γ' τριμήνου 2025, με διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργάσιμων ημερών αλλά χωρίς εποχική διόρθωση, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του γ' τριμήνου 2024, παρουσιάζει αύξηση 8,0% έναντι αύξησης 1,0% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του γ' τριμήνου 2024 προς το γ' τρίμηνο 2023. /ΜΠ. 2521/0711